

scribunt doc. in l. vni. C. de imponem. lucrat. descrip.
li. 19. & eadem ratio, de qua suprà afferri potest, quod
rem accipiens, aliam illi aequivalent tradi.

27. Donatio reciprocā tūtitū pariter habet onerosum
cum tm̄ detur quantū accipiatur, vt affirmat post alios
Iaf. in l. si pater puellæ C. de inof. test. Jo. Lupus i. rub.
ext. de donat. int. vir. & vx. S. 50. nu. 17. in fi. & nu. 18.
Curt. iun. in cōf. 8. i. nu. 5. Boer. in q. 185. nu. 10. prope
finem. & Clarus in §. donatio. q. 6. 2. vers. item quæro.
Verū ab his disscitūt multi relati à Deciano in cōf.
1. nu. 51. & n. 72. vers. sexto respondeo. lib. 4.

28. Donatio remuneratoria t̄ qñ merita sunt aequalia
valori rei donata, titulum continet onerosum: cū dona
tarius nil plus acquirat quam dederit. Ita scribunt
ex illo texu in l. Atilius Regulus ff. de don. & post
alios Soc. iun. in cōf. 94. nu. 13. li. 1. Tiraqu. in l. si vnu
quam in verb. donatione. n. 11. & n. 79. C. de reuo. do
na. Didac. in c. cū in officijs. n. 10. & 11. de testa. Crau.
in cōf. 165. n. 6. li. 1. Iul. Clar. in d. §. donatio. q. 3. & in
specie magis. Decianus in cōf. 1. n. 74. li. 4. & Hiero.
Gabr. in cōf. 136. nu. 20. & nu. 30. lib. 2.

29. Dos t̄ quoque tradita genero filia ei nupta causa di
citur habere titulū onerosum cum ipse maritus onera
ferat matrimonialia. pro onerib. ff. de iu. dot. & in spe
cie tradunt post alios Affic. in decif. 86. nu. 4. Boer. in
q. 185. nu. 10. prop̄ fin. Ant. Gomezius in commenta
rijs ad leges Tauri Hispania lege 29. num. 33. Rota
Roma. in sapientia allegata decif. 48. n. 6. Hinc sequi
tur, quod maritus, t̄ qui pacto vel statuti dispositione
lucratur dotem soluto matrimonio, dicitur ex causa &
titulo oneroso lucrari, vt scribunt Accursius, Bald. &
alii, quos secutus est Dec. in d. in eo, quod vel n. 5.
& Crau. in cōf. 186. nu. 12. vers. sexto arguitur.

Et prædicta quidem intelliguntur quando nulla cō
milla est fraus, cuius partice psit, q̄ rē accipit, quem
admodum declarant Batt. & reliqui, quos commemo
raui in cōmentarijs de recuper. posses. remed. 9. num.
112. & nu. 173. & in cōf. 691. nu. 7. lib. 7.

Tertia est conclusio bona à Martino & Iosepho al
ienata inter se mutuā & reciprocā constituendo per
petuam primogenituram (quem ex contractu, sicut
inter viuos esse demonstravimus suprà) censeti titulo
oneroso alienata. Conclusio probatur quatuor his arg.

Primò, q. Marinus annus maternus Aemilij, in pa
tēs & conventionib. iactis inter se & Iosephum nihil
ex bonis primogenituris dari uoluit proprijs filiabus,
nec ipso Aemilio, sed illa peruenire uoluit ad ipsū Iosephum,
& eo defuncto ad Cæsarē Iosephi filiū, &
deinceps ad alios, qui pro tempore extitissent primoge
nitū, cōstāt conventionem & pactum continere titulū
et causam onerosam ex parte Iosephi, & cōsequenter
ex bonis ei et primogenitū concessis deduci nō posse

31 aliquam legitimam partem eius supplementum ad utili
tatem Aemilij, ita in specie decidit Rota Roma. in d.
decif. 488. nu. 10. iuncto nu. 11. uer. quatenus uero in
prima parte in nouissimis Inquit Rota, quod causa onero
sa in donatione (quod fortius est) consideratur qñ
ea respicit cōmodum et utilitatem ipsius donatus: se
cū uero si ea respicit cōmodū donatarij, uel ex ea do
nans nullum cōmodum percipit. l. si extraneus ff. de
iure dōt. Ripa in l. si uniu. nu. 26. et 27. C. de reuo. do
nat. In pacto autem de quo in casu Rota, duę dispōne
continebantur. Altera qua quilibet ex cōtrahentib. do
nabat filius et descendantib. suis. Altera qua unus con
trahentium donabat filius et descendantib. ex linea
alterius, in euēntum quo desiceret propria linea. Prior
illa dispositio (subiungit Rota) qua fit in fauore filiorū,
durante utraque linea, nullam habet causam recipien
tem utilitatem donantis, neque illa adesset reciproca
donatio inter patrē & filiū. Nā cū dono filijs meis, &
tu donas filijs tuis, nihil utilitatis sentio ex hac donatio

ne. In postiore verò casu, qñ dono filijs tuis, & tu do
nas filijs meis, adeſt quedā (inquit Rota) viceſtudo, &
mutua illa spes Concernens cōmodū vtriusq. Et poste
32. rōte hanc dispositionē t̄ & donationē cōtinere causā
onerosa subiungit ipsa Rota ibidē nu. 1. vers. quate
nus vero, & n. 17. Et hāc Rota cōsiderationē non im
probavit, sed a fortiori (vt statim dicemus) conſirmauit
Hier. Gab. in cōf. 136. nu. 45. iuncto n. 48. li. 2. q̄ de illa
facti specie decisā a Rota cōſulerat cōtrariū aduersus
Decianū in cōf. 1. li. 4. & mo in illo consi. 691. lib. 7.

Secundo confirmatur prædicta a fortiori argumēto
illo quo v̄lus est Gabriel in dicto cōf. 1. 136. nu. 47. in
fine, & nn. 48. quod cum mens & intentio pacientiū
tota versaret circa cōſeruationē agnationis & fami
liae, & hanc ob causam (inquit Gabriel) alter donauerit
descendantib. proprijs, & se facultate disponendi de
bonis, sic donatis priuauerit, quia alter pacificens idem
fuit, iure dici potest (subiungit Gab.) hanc causam cō
cernere cōmodum & utilitatē donantis. pp. affectio
ne & præpositum conſeruandi bona in familia masculi
na. Vnde honor & dignitas domus emanare solet vt
respondit Soc. Sen. in cōf. 102. col. 3. lib. 2. Cum ergo
nostro in casu Martinus conuenierit pro conſeruatione
familiae masculinae bona subiacere debere huic pri
mogenitura lequitur dicendum conuentione t̄ con
tinere causam morosam & conſequenter locum non
esse detractione legitime ad utilitatem dicti Aemilij.

Tertio suffragatur argumēto quo v̄lus est idē Hier.
Gab. in d. cōf. 136. n. 48. vers. & quia ex donatione &
nu. 49. quod ego clariss & planiss sic deduco, & con
firmo. Donatio & alienatio ex causa t̄ lucrativa facta
a patre extraneo, tunc denū cōfiteret in filiū iniuriam
vt reuocari possit, qñ facta est ex causa iniusta vt est do
nando fine causa, secūs vero qñ iusta donādi & alienā
di causa subest. At qui pater donando vel cōventione,
& pacto tradendo bona vel proprijs filiis, vel filiis &
descendantib. eius cum cōventione, & pactum ini
uit pro conſeruatione agnationis, & familiæ, dicitur iu
sta, & honesta, ex cauſa donare & pacifici ergo ex illis
bonis sic donatis & cōventioni suppositus deduci nō
35 pōt t̄ legitima. Illa minor argumentū propōsito, quod
s. hacten cōventione & pactum contineat iustā et honestā
causam, affirmauit in specie omniū primus Oldra. in
cōf. 139. nu. 3. & Oldradi nomine iuppresso idē affir
mat Alber. in l. vlt. n. 2. in fin. C. de pactis & secutis sūt
Alex. in cōf. 83. nu. 14. lib. 2. Soc. iun. in cōf. 143.
in fine lib. 1. & alii nonnulli, quos refer, nec quo ad
hoc im probat Rota Roma. in decif. 488. nu. 1. in pri
ma parte, in nouissimis.

Quarto & yltimo me nō parū nouet, qđ ad cogn
ſcendū an cauſa & titulus alienationis honorū sit one
rosus vel lucratius inspicitur nō plena alienatīs & tra
dantis rē, sed plena acquirentis & recipientis rē. Hoc
patet in alienatione per vēdūonis titulū & causam, qđ
onerosa quia emp̄or cā acquirēs numerat p̄tium
Ita ecōtra in alienatione titulu simpleſis donationis,
causa d̄ lucrativa, qā donatariū lucrari d̄, nihil ex suo
dādonatori. Et idē de aliis vtriusq; cā exēplis sup. cō
memoratis in prima & secunda cōclusione, satis cōſtat.

36. Et quidē vidēmus, qđ in reuocationē t̄ honorū a p̄f
alienatorū inspicit, quo ille in quē fuerūt alienata ea
habuerit, an ex cā lucrativa, vt donationis, vel ex cauſa
onerosa, vt emptionis si ex cā donationis reuocatur vel
in totum, vel v̄lque ad quātitatē legitime sicut quāplū
tū auctoritate declarat. Ant. Gomez. in secundo tomo
varia. resol. c. 3. n. 13. Decianus in cōf. 1. n. 47. li. 4. Iul.
Clarus in §. donatio. q. ylt. ver. aut verò q̄s nō agit. Sive
rō alienata fuerunt ex vēdūonis nō reuocari, si iustū
ptiū, & sine fraude fuit numeratū, vt diximus in p̄cedē
ti cōclu. Et qđ existimō p̄positionē hāc carere, p̄babi
li dubitatione. At q̄ in casu nō, si cōſideramus personā
Iosephī

Iosephī & eius filiorū ac descendentiū masculorum
ad quos Martinus post mortē suā voluit bona sua per
uenire, dicendū est, ipsum Iosephū consecutū fuisse di
cta bona Martini ex titulo & causa onerosa. Ergo ex
ipsis bonis deduci non potest legitima ab Aemilio p̄t
tēla, nec illa bona reponenda sunt in calcuſ aliorū bo
norū Martini nō suppositorū primogeniturā suppositis. Hoc
sanè onus graue est, quia euēnire poterat, qđ ipse Mar
tinus alienasset portiō nem suā, atq; ita eā exēmisset ab
onere primogenitura. Et nō portio Iosephi remaneret
obnoxia. His cōſtat manifestē ex prædictis bonis pri
mogenitura suppositis detrahī minime posse aliquid
pro legitima d. Aemilij, qui ſolū ex alijs bonis vltra
hāc primogenitura legitimā deducere poſſe nō cōpu
tatis, & in calcuſ poſitis his primogeniturā assignatis
perinde ac si hāc non eſſent nec vñquā fuissent in bo
nis d. Martini. Et hoc caſu locū non habet qđ in ſpecie
r̄dit Decianus in ſepiis allegato eius cōj. 1. n. 48. li. 4.
dum poſt Baldū de Bertholinis quem Baldū Nouellū
appellare ſolemus in ſubſcriptione ad cōſiliū Soc. ſen.
in cōf. 148. in ſecunda ſubſcriptione, vers. quā legitima
li. 1. Corneū in cōf. 190. n. 8. vers. vnde concluſo circa
hoc li. 2. Bertrandū in cōf. 49. in fi. li. 3. & Albam in
39 cōf. 73. n. 1. li. 1. r̄dit, quod in calcuſ aliorū t̄ legitima
cōputari debent bona a patre donata, et si pater
religat alia bona ex quib. filiū habere poſſunt legitima.
Hāc ſanè traditio locū habet, qñ pater donauit ſim
plici donatione, ſicq; qñ alienauit titulo lucrativo: cū
alienari ſic non poterit in præjudicium legitimē filijs
debitis: ſecus v̄rē quando alienauit titulo oneroso, vt
in caſu noſtro, ex quo tūc alienatio valet in detrimen
tum ipſius legitimē: cum pater nihil alienare, ſed de
bitu aq̄e alienum ſoluere dicatur: & conſequen
ter nullam ſuī patrimonij, iacturam facere.

Quarta eft dubitatio, admīſo, quod prædictus Aem
ilius fuerit incapax ſuccelionis aui materni, an ef
fectus nunc ſit capax per reſtitutionem à Sumo Pon
tifice ei conſeſſam. Et non conſerti effectum capacem
dicendum eft. Quandoquidem qui diſpoſitione legi
priuatus eft facultate ſuccedendi, & ipſa ſuccelio ſiam
40 alteri eft delata eiq; queſita, ſi ex gratia t̄ reſtituatur,
recuperat ipſam ſuccelionem & bona. Ita de hære
tico dānato, & deinde per gratiā reſtituſ tradit glo
in c. maximum. 1. qđ. 7. quam ſic intelligunt Abbas &
Fely. in c. vergentis de hære. & Cagnolus in l. id quod
noſtrum. nu. 4. ff. de reg. iur. quos ſecutus ſum in cōf.
185. in fine, lib. 2. quo loci nu. 30. poſt alios ſcripsi, idē
elſe in ob alia criminis, damnatis & reſtitutis per gra
tiam, vt non dicantur reſtituti ad bona iram alienata.
Hanc quoque veram ſententiam latiffimē multis at
gumentis & doctorum auctoritatibus comprobauit in
cōf. 186. col. 1. vers. ſecunda eft dubitatio eodem li. 2.
quo in loco. nu. 12. ſcripsi, Principe mō poſſe conce
41 dere hanc reſtitutionem t̄ præjudicium eorum, quib.
ſuccelio acquisita eft. Idem comprobauit in cōf. 2. 18.
nu. 13. & nu. 16. li. 3. quod reſponſum reddidi ad cōfir
mationem dictorum cōf. 185. & 186. ſuprà relatorū.
Eandem opinio. probauit in claris hiſ terminis Burla
tus in cōf. 2. 80. nu. 28. 29. lib. 2. qui efti de eadem fa
cti ſpecie, de quo ego in dictis cōf. 185. 186. & 218.
cōtrarium r̄dit attamen hac in re & puncto mecum
conuenit, quod ſi dānatus de hære, reſtituitur ex gra
tia, non ſecutus hæreditatem agnati delatam, & ab
eo aditam ſicque quāſtam; & propterē verba illa
poſta in fine reſtitutionis, quā ita leguntur ſit ca
pax omnium bonorum tam in futurū quām in pre
teritū &c. nihil operātor quō ad præterita iam alijs
acquisita, vt iam demonaſtrauimus. Quō uero ad fu
tura ex alia cauſa quām ex hac ſuccelione non con
tendunt dict. Catherine hæredes: cum nil ad eos per
tineat de hac diſputare.

Nec repugnat, ſi dicatur doctores à me & à Bursa
I 2 to

to allegatos loqui de ipsomet hæretico damnato, deinde ex gratia restituto. Nos autem loqui de filio hæretico qui nullum delictum dicuntur commississe: Sed solum punitur ob delictum patris, & propter ea restitutio, ipsi filio deberet prodesse ad recuperationem successionis, licet non patri sua culpa damnato. Nam respondetur, legem priuam filium hæretici & propter ipsius patris culpam, habere ipsum filium pro delinquenti tanquam sit eadem persona cum patre, iuxta Lyt. C. de impuberum & alijs subst. & propter ea nullam constituit lex differentiam inter ipsummet patrem & filium, quod ad personam huius priuationis hæreditatis & bonorum. Præterea, restitutio, hoc prodesse non potest. D. Aemilio quo ad effectum successionis in bonis suis in Civitate, territorio ac toto dominio Lucensi: Cum Pontifex maximus quod ad hunc effectum concedere non potuerit restitutio em in hanc, quemadmodum recepta magis est, doctorum sententia: summum 43 Pontificem non posse & legitimare sicut natalibus restituere illegitime natos subditos Principi seculari, ut puta Imperatori, ut succedat in bonis suis in dictione Imperij. Ita sane scripti reliquerint tredecim iij grauissimi iuris Pontificij & Cæsarrei interpretes.

1. Glos. in cap. per venerabilem qui filii sint legit.
2. Io. Andre. ibidem.
3. Butrius in eodem cap. per venerabilem. nu. 11.
4. Abbas idem. nu. 22. qui dixit, in foro sic seruari.
5. Angelus in consil. 29. Titius. nu. 6.
6. Nicolaus de Vbaldus in tracta. de successionibus ab intestato pag. 11.
7. Cornelius in consil. 1. nu. 18. lib. 3.
8. Crotius in l. Gallus. §. & quid si tantum nu. 176. ff. de lib. & posth.
9. Socin. sen. in consil. 65. nu. 7. lib. 3. qui communem testatur.
10. Guilielmus Benedictus in cap. Raynuttius in verbo, & vxorem. nu. 197. de testa.
11. Thomas Feratius in cautela prima. nu. 1. Purpur. in consil. 92. nu. 20.
12. Didacus in Epitome de sponsalibus in secunda parte. cap. 8. §. 8. nu. 18.
13. Io. Petrus Surdus in consil. 1. nu. 76. lib. 1. His cōstat, hanc esse receptam opinionē aduersus.
Io. Andre. & Hostien. in cap. per venerabilem, qui filii sint legit.
Baldus in prohemio Digestorum. col. pen. vers. iuxta hoc quāro.
Calderinus in cōs. 3. prop̄ finē tit. qui filii sint legit.
Castrē. in consil. 16. Visa quadā dispensatione lib. 3. Præpositus in dicto ca. per venerabilem. nu. 70. 71. & nu. 72. & Dec. in consil. 52. nu. 2.
Quinta est dubitatio, an dictus Aemilius contrauenire possit liberacioni & quietatione facta. Catherine filia & hæredi Martini testatoris.

Respondendum est, nullo iure, nulla ratione posse contravenire. Non enim potest Aemilius contravenire eo sub praetextu quod non liberauerit ipsam 44 Catherine ab aliqua prætensione cum liberacione & quietatione generali, amplius, verbis facta, sicuti sunt amplissima huius nostræ, extenditur etiā ad incognita & si de certa. C. de tractat. vbi Bart. col. 2. veri si vero loquimur, & ibidem Iason. nu. 2. Idem Bart. in l. Aurelio. §. Caius. nume. 2. ff. de libera. lega. His accedunt idem Bartolus in l. cum Aquiliana nu. 2. ff. de transac. & Castrē his in l. tres fratres. ff. de paetis, qui scripserunt, quod & si de incognitis non potest: attamen incognita deduci possunt in conventione per modum transactiōis. Et Bartolus ac Castrē. secuti sunt Socinus Senior in consil. 103. colum. penul. libro tertio. Parisius in connlio 150. numero 11. libro 3. & Grammaticus in decil. 66. numero 62. sic pariter prop̄ in

specie Craueta in consilio 227. numero 11. & numero 14. Et in consilio 294. columna 4. versi. Sed adhuc magis respondit, cessionem & remissionem itrium & actionum factam verbis vniuersalibus, comprehendente ea, de quibus cogitatum non fuerat. His accedunt Neuianus in consil. 66. num. 6. & Cephalus in consil. 463. num. 29. lib. 4. Et eo magis liberatio & haec complectitur omnia quæ excogitari, dicti possunt. Cum facta fuerit causa uitanda futurae litis, sicuti in specie respondit Craueta in consil. 294. col. 13. versi. decimo sexto, & versi. decimo septimo quem secutus sum in 47 consilio 156. num. 27. lib. 2. Et demum liberatio & quietatio haec facta fuit ab Aemilia dicta. Catherine eius amitæ, sicut personæ coniunctæ, ob id largam & amplam admittit interpretationem, sicuti in specie responderunt Aretinus in consil. 94. col. 5. versi. præterea etiam concurredit, & Craueta in consil. 160. colum. 1. Et has liberations & quietationes latè debere interpretari affirmant Fulgosius in consil. 25. in fine Decius in consil. 69. nu. 5. Parisius in consil. 84. num. 30. lib. 1. & Socin. iun. n. 184. testatus communem esse opinionem, & idem Ripa in dicta l. in fideicommissariam nu. 8. de grauato restituere filio testatoris.

Consilium MCXXVI.

51

Item legauit, & iure legati, & perpetui fideicommissi reliquit Augustino filio legitimo & naturali ipsius testatoris & q. Innocentina filia q. nobilis Ambras Gentilis Senarege ingalium, domum cum villa ipsius testatoris, quam fabricari fecit ipse testator, sitam Genue in Calignano, cui antea, & ab uno latere coheret via publica, ab uno q. Nob. Stephani Sauli, & sic ab alio sive hæredum q. Pasqualis Sauli, & si essent veriores confines ita quod error in confinibus non noceat: voluit tamen, & expresse mandat ipse testator domum ipsam & villam, vlo unquam ieporre posse quouis modo & iure, vendi, nec alienari, nec pignorari, nec in longum tempus locari, cum nescit et intendat eam perpetuo remanere in descendentes & lineam dicti Augustini eius filij, & eo deficiente absque linea, in linea maioris, & seu primi eius genti, legitimis & naturalis, si quos forsitan alios habet, ut infra dicetur.

Nam mortuo dicto Augustino eius filio voluit, & vult quod dicta domus, & villa cum suis iuribus & pertinentijs, perueniat, & ipsam habere debeat filius primogenitus masculus, & de legitimo matrimonio procreatus, quod sit repertum in omnibus casibus, de quibus infra, dicti Augustini eius filij quousque vivierit: Et ipso primogenito mortuo, dicta domum & villam habere debeat & habeat, & in eam succedat primus genitus dicti primogeniti dicti Augustini eius filij usque in infinitum, durante linea masculina dicti primogeniti dicti eius filij, & deficiente linea masculina dicti primogeniti eius filij, in dicta domo, & villa succedat secundus genitus masculus eiusdem eius filij in omnibus, ut supra dictum est de primogenito ipsius, & deficiente secundo genito masculo, & eius linea masculina admittatur, ut supra tertius genitus dicti eius filij, & sic deinceps usque in infinitum quousque fuerit repertus aliquis ex descendentijs masculis dicto eius filij ordine & modo supradictis. Deficiente vero linea masculina dicti eius filij in dicta domo & villa, succedat & succederet debeat, alia linea masculina ipsius testatoris, & admittatur, ut supra primogenitus alterius filij scili cet maioris quam habebit tempore eius mortis legitimi & naturalis quam habebit tempore obitus ipsius testatoris legitimi & naturalis, & sic successione de primogenito, in primogenitum masculum ex dicta linea masculina descendenter in infinitum, modo et ordinis predictis. Deficiente vero linea masculina dictorum filiorum suorum in dicta domo et villa succedit, et succedere debeat filia primogenita qua tunc reperta fuerit descendens ex dicto eius filio, seu alijs filiis masculis legitimis et naturalibus ipsius testatoris, ut supra dictum est, et post mortem dicta primogenita succedit filius masculus ex dicta primogenita descendens, et successione de primogenito in primum genitum quousque reperientur adesse ex dicta linea masculina dicti & primogeniti filia, ut supra. Et ipsa linea masculina ex dicta primogenita dicti eius filij seu filias deficiente in dicta domo et villa, succedit filia secunda genita qua tunc adfuerit ex dicto eius filio, seu filiis, ut supra dictum est: Et post eam eius primogenitus quousque ex dicta linea masculina dicti & secundogenite adfuerint. Deficiente tam linea masculina: ex filiabus dicti eius filij &

FACTI SPECIES.

Magnificus D. Iacobus Senestrarius Genueensis, condito testamento, fideicommisso perpetuo supposuit insignem eius domū, vna cum villa existentem in ipsa civitate Genue: his verbis.

Tomas Duodecimas.

Ioannes